

Artikel 40-vragen Veilige Woonerven

Wolphaartsdijk/Goes, 14 juni 2021

Geacht College,

Hierbij schriftelijke vragen ex artikel 40 van het Reglement van Orde, over veilige erven, in de volksmond vaak 'woonerven' genoemd.

Toelichting

Tijdens de raadsvergadering van 12 november 2020 hebben Nieuw Goes en D66 de *Motie Woonerven* ingediend. In deze motie werd geconstateerd dat de gemeente Goes op woonerven een snelheidsoverschrijdingsnorm hanteert van een 30 km/uur-weg, waardoor er pas bij 40 km/uur sprake is van een overschrijding. Hierdoor tellen alleen de overschrijdingen van 40 km/uur mee bij de beoordeling van de gemeente om snelheidsbeperkende maatregelen te treffen. Bij de ingang van woonerven wordt niet expliciet aangekondigd dat op een erf een maximumsnelheid van 15 km per uur geldt.

De motie heeft helaas niet voldoende steun behaald voor een meerderheid, maar naar aanleiding van deze vreemde en verkeersonveilige situatie, de opgedane conclusies tijdens de raadsvergadering en een recent verschenen advies van Veilig Verkeer Nederland willen wij schriftelijke vragen stellen over dit onderwerp.

Vragen

In Artikel 45 van het *Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990* (RVV 1990) is bepaald dat bestuurders binnen een erf niet sneller mogen rijden dan 15 km per uur. In maart 2018 heeft de gemeente tellingen verricht in de Glenn Millerlaan.

Resultaat verkeerstelling Glenn Millerlaan (2018)		
Snelheid	Aantal voertuigen	Percentage
0-10	10	3%
10-15	24	7%
15-20	29	9%
20-25	60	18%
25-30	67	21%
30-35	61	19%
35-40	60	18%
40-45	13	4%
45-50	2	1%
50-55	0	0%
Totaal	326	100%

Uit deze tellingen blijkt dat slechts 10% van de bestuurders zich aan de maximumsnelheid van 15 km per uur houdt.

48% van de bestuurders rijdt 15 tot 30 km per uur.

Maar liefst 42% rijdt dan 2x sneller dan de toegestane maximumsnelheid.

De gemeente heeft bij deze telling aangegeven een snelheidsoverschrijdingsnorm van 30 km/uur te hanteren. Omdat 5% sneller rijdt dan 40 km/uur terwijl de norm maximaal 35% is, vindt er geen overschrijding plaats, zo werd gezegd.

Artikel 44 van het RVV 1990 bepaalt dat: *“Voetgangers mogen wegen gelegen binnen een erf over de volle breedte gebruiken”*. Dit artikel is er niet zomaar, kinderen moeten immers veilig kunnen spelen op woonerven. Nieuw Goes en D66 vinden het onacceptabel dat het College juist voor deze situatie zegt dat er niets aan de hand is, terwijl maar 10% van de bestuurders zich aan de maximumsnelheid houdt. Ons inziens zijn er verkeersingrepen nodig om het aantal hardrijders te verminderen en de veiligheid te verbeteren.

1. Is het College het met ons eens dat een erf onveilig is en het risico op ongevallen en schade sterk toeneemt wanneer 90% van het aantal bestuurders de maximumsnelheid overschrijdt, waarbij zelfs 42% meer dan 2x harder dan 15 km/u rijdt?

De gemeente Goes is als wegbeheerder aansprakelijk voor een gebrekkige toestand van de openbare weg. Artikel 6.174 van het Burgerlijk Wetboek stelt dat de wegbeheerder aansprakelijk is wanneer de weg *“niet voldoet aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen, en daardoor gevaar voor personen of zaken oplevert, is, wanneer dit gevaar zich verwezenlijkt, aansprakelijk”*. De tenzij-clausule (*“indien hij dit gevaar op het tijdstip van het ontstaan ervan zou hebben gekend”*) is niet van toepassing aangezien meerdere inwoners al jarenlang vragen om aanpassingen voor de Glenn Millerlaan die onderdeel is van het erf in de ‘Muziekbuurt’. Als artikel 6.174 BW niet van toepassing zou zijn, is het nog steeds mogelijk dat de gemeente schuld aansprakelijk wordt gesteld op grond van artikel 6.162 BW. De gemeente zou het nalaten in strijd met een wettelijke plicht kunnen worden aangemerkt, waardoor de gemeente een onrechtmatige daad kan worden toegerekend.

2. Is het College zich bewust dat zij als wegbeheerder verantwoordelijk is voor een veilige wegwitruiming, ook op erven, en dat de mogelijkheid bestaat dat de gemeente (mede) aansprakelijk kan worden gesteld voor schade die het gevolg is van een onjuiste c.q. onveilige inrichting van de weg?

De totale afstand die nodig is om tot stilstand te komen, wordt de stopafstand genoemd. 42% van de bestuurders rijdt tussen de 30 en 50 km/u. Bij een snelheid van 30 km/u bedraagt de stopafstand 12,75 meter. 5% van de bestuurders rijdt zelfs tussen de 40 en 50 km/u. Bij een snelheid van 40 km/u bedraagt de stopafstand zelfs 19 meter.

Rijden met zulke hoge snelheden op een erf zorgt voor gevaarlijke en risicovolle situaties, met name voor spelende kinderen die opeens de weg op kunnen en mogen rennen.

3. Is het College het met ons eens dat deze snelheden een veilige stopafstand onmogelijk maken en er derhalve constant een risicovolle situatie is bij het rijden met deze snelheden in een erf?

In de motie hebben we verzocht om de snelheid te vermelden bij de ingang van woonerven. Uit kostenoverwegingen en ter voorkoming van een wildgroei aan verkeersborden verzochten we om de maximumsnelheid van 15 km/uur op het aankondigingsbord te vermelden (op het bord G5). Tijdens de behandeling van de motie gaf de wethouder aan dat hij het beplakken van de borden met 15 km/uur-stickers niet uitvoerbaar acht, omdat zulke stickers juridisch niet houdbaar zijn.

Echter is in de *Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens* in ‘Paragraaf 4. Voorschriften voor de afzonderlijke borden’ bepaald dat binnen de bebouwde kom bord A1 (maximumsnelheid) mag worden geplaatst, waaronder voor de snelheid van 15 km/h: *“Bord A1 (15 km/h en 15 km/h zone) mag op woonerven worden geplaatst om expliciet aan te geven dat op woonerven slechts*

stapvoets, 15 km/h, mag worden gereden, zoals bepaald in artikel 45 van het RVV 1990.” De prijs van een verkeersbord A01-15 is inclusief btw €62,86.

In ieder geval bij het erf waar onder meer de Glenn Millerlaan deel van uitmaakt, wordt de maximumsnelheid niet vermeldt. Mogelijk is dit het geval bij meer woonerven in de gemeente Goes. In de Hilleweg in Mannee staat een maximumsnelheidsbord van 15 km/u en in de Zomerweg ter hoogte van de school in Kloetinge staat een adviessnelheidsbord van 15 km/u (zie de bijlage).

Nieuw Goes en D66 zouden graag zien dat bij alle woonerven in de gemeente de maximumsnelheid wordt vermeld, zodat meer bestuurders hieraan herinnerd worden. De kosten hiervan zijn zeer beperkt zoals hierboven is gebleken.

4. Is het College bereid om bij alle woonerven het verkeersbord A01-15 te plaatsen?

In de Uitvoeringsvoorschriften BABW inzake verkeerstekens zijn in ‘Hoofdstuk II. Verkeersborden’ en vervolgens ‘Paragraaf 4. Voorschriften voor de afzonderlijke borden’ voor bord G5 (erf) toepassingseisen opgenomen. Toepassingseis 2 vermeldt het volgende:

“De aard en de gesteldheid van de wegen en weggedeelten in het erf moeten zodanig zijn en op of aan die wegen en weggedeelten moeten snelheidsbeperkende voorzieningen zijn aangebracht waardoor stapvoets rijden redelijkerwijze uit die omstandigheden voortvloeit.”

Het erf in de ‘Muziekbuurt’ voldoet niet aan deze eis. De vijf straten lopen rechtuit en de huidige inrichting dwingt stapvoets rijden niet af. Er wordt veel harder gereden dan stapvoets (max. 15 km/u), wat ook blijkt uit de verkeerstelling van 2018.

5. Deelt het College onze mening dat het genoemde erf niet voldoet aan toepassingseis 2 uit de Uitvoeringsvoorschriften BABW?

Toepassingseis 1 vermeldt:

“Het erf moet voornamelijk een verblijfsfunctie hebben. Dit houdt in, voor zover het gemotoriseerd verkeer betreft, dat de wegen binnen een erf slechts een functie mogen hebben voor verkeer dat zijn bestemming of zijn vertrekpunt binnen het erf heeft en de intensiteit van het verkeer het karakter van een erf niet mag aantasten.”

In de Glenn Millerlaan is er niet alleen een hoog aantal voertuigbewegingen, maar 90% van de bestuurders overschrijdt ook nog eens de maximumsnelheid en 42% rijdt zelfs meer dan 2x de maximumsnelheid. Dit verbaast ons niet, aangezien bestuurders in deze straat door zijn lange rechtstanden en het ontbreken van echte snelheidsremmers geen strobreed in de weg wordt gelegd om er met veel te hoge snelheid dan toegestaan en gewenst doorheen te scheuren.

6. Deelt het College onze mening dat het erf in de ‘Muziekbuurt’ ook niet voldoet aan toepassingseis 1 uit de Uitvoeringsvoorschriften BABW?

Oplossingen

In de *Motie Woonerven* hebben wij het College verzocht om de snelheidsoverschrijdingsnorm voor erven aan te passen aan de ter plekkende geldende maximumsnelheid van 15 km/uur. Tijdens de behandeling gaf de wethouder aan dat het niet mogelijk is om de snelheidsoverschrijdingsnorm te verlagen:

“Uw opmerking over woonerven aan te passen om de ter plekkende geldende maximumsnelheidsoverschrijdingsnorm aan te passen, ja in die zin, dat kunnen we wel doen, maar dan moeten we alle woonerven aanpassen. Politie zegt van: ‘ja als er gehandhaafd wordt met 15 km per uur, dan moeten we ook een geldend 15 km per uur woonerf hebben’, dus dan moeten we allerlei maatregelen in de buitenruimte plegen die ook veel geld kosten”

Voor het ‘Financieel tussenresultaat rotondes Goes beter bereikbaar (GBB)’ is het voorstel van het College om een deel van de claim op de reserve majeure projecten ter hoogte van €1.542.665 te laten vervallen, omdat dit geld niet meer nodig is voor GBB.

Het SWOV (Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid) stelt dat in de Glenn Millerlaan de lange rechtstanden/zichtlijnen opvallen. De betonnen elementen die om de 40 meter staan passen wel in een 30 km/uur-straat maar *“zeker niet”* in een woonerf. Het SWOV adviseert *“fysieke snelheidsremmers en het verkorten van de rechtstanden/zichtlijnen”*.

Ook Veilig Verkeer Nederland geeft een groot aantal aanbevelingen gegeven om ervoor te zorgen dat het erf in de ‘Muziekbuurt’ gaat voldoen aan de toepassingseisen. Zij noemen:

- Het aanbrengen van asverspringingen
- Drempels
- Tegengaan van lange rechtstanden
- Doorzicht beperkende maatregelen
- Plaatsen van herhalingsborden/communicatie-uitingen m.b.t. snelheid/erf

Deze ingrepen zijn niet van een financiële omvang die onmogelijk door de gemeente opgebracht kunnen worden, ook gezien het positieve resultaat van GBB. Nieuw Goes en D66 zouden dan ook graag zien dat een van deze of meerdere van deze aanbevelingen van Veilig Verkeer Nederland worden uitgevoerd, omdat daarmee de inrichting van het erf aan de wettelijk gestelde eisen kan gaan voldoen en als gevolg daarvan de veiligheid en de leefbaarheid op orde komt.

Nieuw Goes en D66 zien het meest in drempels, aangezien bij bijvoorbeeld een bloembak kinderen uit het zicht kunnen verdwijnen en auto’s hierbij al slalomend alsnog te hard kunnen rijden. Een smalle drempel zoals in de Lewestraat in Kloetinge liggen, lijkt ons het meest nuttig (zie de bijlage), omdat de snelheid er daarmee uitgehaald wordt zonder dat het zicht op de weg verslechtert. Wat ons betreft is het mogelijk om het oplossen van de knelpunten eventueel gefaseerd uit te voeren aan de hand van een ‘kleine stapjes-model’. Hierbij kan begonnen worden met het aanpakken van de grootste knelpunten, om vervolgens stapsgewijs, eventueel gecombineerd met onderhoud of kabel- en leidingwerk, heel het erf in de ‘Muziekbuurt’ aan te laten sluiten op de wettelijke eisen en CROW richtlijnen en aanbevelingen.

7. Is het College bereid om een van of meerdere van deze aanbevelingen, zoals het aanleggen van drempels, eventueel in een ‘kleine stapjes-model’, uit te voeren?

Veilig Verkeer Nederland geeft ook het advies om de doorgaande routes te ‘knippen’ en een keerlus aan te leggen, zodat de mogelijkheid om het gebied te laten gebruiken door doorgaand verkeer voor motorvoertuigen in het erf afneemt. Wat ons betreft kunnen zijstraten als het Janis Joplinhof en Dusty Springfieldhof bij deze aanpassing worden betrokken.

8. Is het College bereid dit advies te onderzoeken en hierover te communiceren met de raad?

In de *Motie Woonerven* hebben wij het College verzocht om de politie op te roepen extra aandacht te besteden aan de handhaving van de maximumsnelheid binnen woonerven. Tijdens de behandeling gaf de wethouder het volgende aan: *“de politie oproepen om extra aandacht te besteden aan handhaving maximumsnelheid achten we uitvoerbaar”*. Tegelijkertijd gaf de wethouder aan dat de politie zegt, zoals eerder aangehaald in dit document, dat het woonerf dan ook de juiste inrichting moet hebben: *“Politie zegt daarvan: ‘als je dat wil verlagen tot 15 km per uur, dus als je bij 16 al een bekeuring krijgt, dan moet je ook in de buitenruimte allerlei maatregelen nemen zodat het ook een 15 km per uur-erf wordt.’”* In de gemeente Kapelle werd tot voor kort nooit gehandhaafd op 30 km-wegen, omdat dit niet mogelijk zou zijn. Recent is echter duidelijk geworden dat er wel degelijk bekeuringen kunnen worden uitgedeeld op 30 km-wegen.

Nieuw Goes en D66 zouden graag zien dat, na het uitvoeren van de aanbevelingen, het College de politie oproept te handhaven op 15 km per uur met de door het OM vastgestelde verhoging tot ‘handhavingsnorm’.

9. Is het College bereid dit te doen?

10. Hoe heeft het kunnen gebeuren dat de gemeente in de ‘Muziekbuilt’ een erf heeft aangelegd dat geen erf genoemd mag worden omdat de inrichting ervan niet voldoet? En kan het genomen verkeersbesluit om te komen tot het erf in de ‘Muziekbuilt’ als bijlage bij deze vragen worden gevoegd?

Bij de behandeling van de motie sprak de wethouder over *“alle woonerven”*.

11. Voldoen alle woonerven in de gemeente Goes niet aan de eisen, of bedoelde de wethouder specifiek het erf in de ‘Muziekbuilt’?

12. Indien meer erven dan het erf in de ‘Muziekbuilt’ niet aan de eisen voldoen, is het College bereid om voor die woonerven ook nader te onderzoeken hoe ook die inrichting aan de eisen kan gaan voldoen?

We verzoeken u vriendelijk om bovenstaande vragen schriftelijk te behandelen binnen de termijn die hiervoor is gesteld in het Reglement van Orde. We zien de beantwoording van de vragen met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens de fractie van Nieuw Goes,

Onno van de Velde

Namens de fractie van D66,

Pieter Romijn

Bijlage

De Glenn Millerlaan

De Zomerweg in Kloetinge

Nogmaals de Zomerweg in Kloetinge

De Hilleweg in de wijk Mannee

Voorbeeld van een smalle drempel, foto van de Lewestraat in Kloetinge